

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 121/10

Λουξεμβούργο, 16 Δεκεμβρίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-137/09
Marc Michel Josemans κατά Burgemeester van Maastricht

Η απαγόρευση να γίνονται μη κάτοικοι Κάτω Χωρών δεκτοί στα ολλανδικά «coffee-shops» συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης

Ο περιορισμός αυτός δικαιολογείται από τον σκοπό καταπολεμήσεως του ναρκοτουρισμού και των οχλήσεων που αυτός συνεπάγεται, σκοπό που συνδέεται τόσο με την τήρηση της δημοσίας τάξεως όσο και με την προστασία της υγείας των πολιτών, και τούτο τόσο στο επίπεδο των κρατών μελών όσο και σε αυτό της Ένωσης

Κατά τον νόμο του 1976 περί ναρκωτικών ουσιών (Opiumwet 1976), απαγορεύονται στις Κάτω Χώρες η κατοχή, η εμπορία, η καλλιέργεια, η μεταφορά, η παρασκευή, η εισαγωγή και η εξαγωγή ναρκωτικών, περιλαμβανομένων της ινδικής καννάβης και των παραγώγων της. Παρά ταύτα, το κράτος αυτό εφαρμόζει πολιτική ανοχής όσον αφορά την ινδική κάνναβη. Η εν λόγω πολιτική οδήγησε ειδικά στην ίδρυση των coffee-shops, τα οποία προορίζονται κυρίως για την πώληση και κατανάλωση αυτού του λεγόμενου «μαλακού» ναρκωτικού. Οι τοπικές αρχές δύνανται να αδειοδοτήσουν τέτοια καταστήματα εφόσον τηρούνται ορισμένα κριτήρια. Σε διάφορα coffee-shops, γίνονται αντικείμενο εμπορίας επίσης μη οινόπνευματώδη ποτά και εδέσματα.

Με σκοπό να μειώσει τον ναρκοτουρισμό, και μάλιστα να τον εμποδίσει, το δημοτικό συμβούλιο του Μάαστριχτ, με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2005, εισήγαγε ένα κριτήριο κατοικίας στον γενικό κανονισμό του δήμου αυτού και έτσι απαγόρευσε σε κάθε καταστηματάρχη ενός coffee-shop να δέχεται στο κατάστημά του πρόσωπα που δεν έχουν την πραγματική κατοικία τους στις Κάτω Χώρες.

Ο Μ. Μ. Josemans εκμεταλλεύεται στο Μάαστριχτ το coffee-shop «Easy Going». Αφού διαπιστώθηκε δύο φορές ότι πρόσωπα που δεν κατοικούν στις Κάτω Χώρες έγιναν δεκτά σε αυτό το coffee-shop, ο Burgemeester van Maastricht (Δήμαρχος του Μάαστριχτ), με απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, διέταξε το προσωρινό κλείσιμο του καταστήματος αυτού.

Ο Μ. Μ. Josemans υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής. Υποστηρίζει ότι η επίμαχη ρύθμιση συνεπάγεται χωρίς δικαιολογητικό λόγο άνιση μεταχείριση μεταξύ των πολιτών της Ένωσης και, ειδικότερα, ότι τα πρόσωπα που δεν κατοικούν στις Κάτω Χώρες στερούνται της δυνατότητας να αγοράσουν μη οινόπνευματώδη ποτά και εδέσματα σε coffee-shops, αντιθέτως προς το δίκαιο της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας), το οποίο επελήφθη της διαφοράς, έθεσε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο.

Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι αναγνωρίζεται γενικά το επιβλαβές των ναρκωτικών, περιλαμβανομένων εκείνων με βάση την κάνναβη, όπως η ινδική κάνναβη, και ότι η εμπορία τους απαγορεύεται εντός όλων των κρατών μελών, με εξαίρεση την αυστηρώς ελεγχόμενη εμπορία τους προς χρήση για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς. Η νομική αυτή κατάσταση συνάδει με διάφορες διεθνείς πράξεις, ιδίως δε με πλείστες Συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών, στις οποίες τα κράτη μέλη συνεργάστηκαν ή προσχώρησαν, καθώς και με το δίκαιο της Ένωσης.

Εφόσον απαγορεύεται να εισαχθούν ναρκωτικά στο οικονομικό και εμπορικό κύκλωμα της Ένωσης, ένας καταστηματάρχης ενός coffee-shop δεν δύναται να επικαλεστεί ελευθερίες κυκλοφορίας ή την αρχή της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων, όσον αφορά τη δραστηριότητα που συνίσταται στην εμπορία ινδικής καννάβης.

Όσο για τη δραστηριότητα που συνίσταται στην εμπορία μη οινοπνευματωδών ποτών και εδεσμάτων σε τέτοια καταστήματα, ο Δήμαρχος του Μάαστριχτ καθώς και η Ολλανδική, η Βελγική και η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι η δραστηριότητα αυτή είναι εντελώς δευτερεύουσα σε σχέση με την πώληση ινδικής καννάβης και δεν δύναται να επηρεάσει την έκβαση της δίκης.

Το Δικαστήριο δεν δέχεται το επιχείρημα αυτό και εκτιμά ότι στο πλαίσιο αυτό ένας τέτοιος καταστηματάρχης δύναται να επικαλεστεί λυσιτελώς τις ελευθερίες κυκλοφορίας.

Κατά το Δικαστήριο, η εμπορία μη οινοπνευματωδών ποτών και εδεσμάτων, σε coffee-shops, αποτελεί δραστηριότητα εστίασεως. Έτσι, η επίμαχη ρύθμιση πρέπει να εξεταστεί με γνώμονα την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει την ύπαρξη περιορισμού για την άσκηση της ελευθερίας αυτής στο μέτρο που οι καταστηματάρχες των coffee-shops δεν δικαιούνται να πωλούν νόμιμα προϊόντα στα πρόσωπα που κατοικούν σε άλλα κράτη μέλη και στο μέτρο που τα πρόσωπα αυτά αποκλείονται από τέτοιες υπηρεσίες.

Παρά ταύτα, ο περιορισμός αυτός δικαιολογείται από τον σκοπό καταπολέμησης του ναρκωτουρισμού και των οχλήσεων που αυτός συνεπάγεται.

Συγκεκριμένα, η ρύθμιση αυτή σκοπό έχει να δώσει τέλος στις οχλήσεις που προκαλεί ο μεγάλος αριθμός τουριστών που θέλουν να αγοράσουν ή να καταναλώσουν ινδική κάνναβη σε coffee-shops στον Δήμο του Μάαστριχτ. Κατά τα πληροφοριακά στοιχεία που επικαλέστηκε ο Δήμαρχος του Μάαστριχτ, τα δεκατέσσερα coffee-shops του δήμου αυτού προσελκύουν περί τους 10 000 επισκέπτες την ημέρα, δηλαδή λίγο πάνω από 3,9 εκατομμύρια επισκέπτες τον χρόνο. Το 70 % των επισκεπτών αυτών δεν κατοικεί στις Κάτω Χώρες.

Ο Δήμαρχος του Μάαστριχτ και η Ολλανδική Κυβέρνηση σημειώνουν ότι τα σχετιζόμενα με την πώληση «μαλακών» ναρκωτικών προβλήματα που υπάρχουν στον δήμο αυτόν –οι διάφορες μορφές οχλήσεων και εγκληματικότητας και ο αυξανόμενος αριθμός παράνομων σημείων πωλήσεως ναρκωτικών, περιλαμβανομένων των «σκληρών» ναρκωτικών– επιδεινώνονται από τον ναρκωτουρισμό. Η Βελγική, η Γαλλική και η Γερμανική Κυβέρνηση αναφέρουν τις διαταράξεις της δημοσίας τάξεως τις οποίες το φαινόμενο αυτό, περιλαμβανομένης της παράνομης εξαγωγής ινδικής καννάβης, συνεπάγεται στα άλλα κράτη μέλη εκτός από τις Κάτω Χώρες, και ειδικότερα στα όμορα με το τελευταίο κράτος.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η καταπολέμηση του ναρκωτουρισμού και των οχλήσεων που αυτός συνεπάγεται εντάσσεται στο πλαίσιο της καταπολέμησης των ναρκωτικών. Συνδέεται τόσο με την τήρηση της δημοσίας τάξεως όσο και με την προστασία της υγείας των πολιτών, και τούτο τόσο στο επίπεδο των κρατών μελών όσο και σε αυτό της Ένωσης. Οι σκοποί αυτοί συνιστούν θεμιτό συμφέρον ικανό να δικαιολογήσει, κατ' αρχήν, έναν περιορισμό των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από το δίκαιο της Ένωσης, έστω και βάσει μιας θεμελιώδους ελευθερίας όπως η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι μια απαγόρευση να γίνονται μη κάτοικοι Κάτω Χωρών δεκτοί σε coffee-shops είναι μέτρο ικανό να περιορίσει σημαντικά τον ναρκωτουρισμό και, κατά συνέπεια, να μειώσει τα προβλήματα που προκαλούνται από αυτόν.

Όσον αφορά τη δυνατότητα θεσπίσεως μέτρων λιγότερο περιοριστικών της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, κατά τα στοιχεία που επικαλέστηκαν ο Δήμαρχος του Μάαστριχτ καθώς και η Ολλανδική Κυβέρνηση, άλλα μέτρα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή για την καταπολέμηση του ναρκωτουρισμού και των οχλήσεων που αυτός συνεπάγεται αποδείχθηκαν ανεπαρκή και αναποτελεσματικά σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Όσο για τη δυνατότητα να παρασχεθεί στους μη έχοντες την κατοικία τους στις Κάτω Χώρες πρόσβαση σε coffee-shops αλλά με ταυτόχρονη άρνηση πωλήσεως ινδικής καννάβης σε αυτούς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι δεν είναι εύκολο να ελέγχεται και να επιτηρείται επακριβώς ότι το προϊόν αυτό δεν σερβίρεται στους μη έχοντες την κατοικία τους στις Κάτω Χώρες ούτε

καταναλώνεται από αυτούς. Επιπλέον, θα υπάρχει ο φόβος μια τέτοια προσέγγιση να ενθαρρύνει το παράνομο εμπόριο ή τη μεταπώληση ινδικής καννάβηως εντός των coffee-shops από κατοίκους Κάτω Χωρών σε μη κατοίκους Κάτω Χωρών.

Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η επίμαχη ρύθμιση ουδόλως εμποδίζει ένα πρόσωπο που δεν είναι κάτοικος Κάτω Χωρών να μεταβεί, εντός του Δήμου του Μάαστριχτ, σε άλλα καταστήματα εστίασεως για να καταναλώσει εκεί μη οιοπνευματώδη ποτά και εδέσματα. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, τέτοια καταστήματα είναι πάνω από 500.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](https://europe-by-satellite.eu)" ☎ (+32) 2 2964106